

Nick Ramsay AS
Cadeirydd
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

1 Mawrth 2021

Annwyl Nick

Effeithiolrwydd Awdurdodau Cynllunio Lleol yng Nghymru

Diolch am eich llythyr dyddiedig 7 Hydref yn gofyn am ragor o wybodaeth am sut y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu bwrw ymlaen ag argymhellion 5, 6 a 7 eich adroddiad ar Effeithiolrwydd Awdurdodau Cynllunio Lleol yng Nghymru. Fel y cytunwyd gyda'r clerch, yr wyf yn ymateb ar ran Andrew Slade a rhaid imi ymddiheuro am yr oedi cyn gwneud hynny.

Yr wyf yn falch o gael y cyfle i egluro ein dull o gynllunio lleoedd fel y cyfeirir ato yn Argymhelliad 5. Credwn fod angen gwahaniaethu rhwng yr amcan polisi – Creu Lleoedd ac un o'r dulliau sydd ar gael i weithredu'r polisi sef Cynlluniau Lleoedd. Ar hyn o bryd nid oes unrhyw gynlluniau i gyflwyno deddfwriaeth i wneud Cynlluniau Lleoedd yn ofyniad statudol ond rydym am weld Creu Lleoedd yn rhan annatod o'r system gynllunio fel y mae'r Pwyllgor yn awgrymu.

Diwygiwyd Polisi Cynllunio Cymru yn gynhwysfawr yn 2018 ac mae'n cynnwys ffocws ar ddefnyddio'r system gynllunio i wneud lleoedd drwy baratoi Cynlluniau Datblygu Lleol a phenderfyniadau cynllunio unigol. Mae angen i wneud lleoedd yn y cyd-destun hwn fod yn ddull cyfannol o gynllunio a dylunio datblygiadau a lleoedd, sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau cadarnhaol. Dylai fanteisio ar botensial ardal i greu mannau datblygu a mannau cyhoeddus o ansawdd uchel sy'n hyrwyddo ffyniant, iechyd, hapusrwydd a lles pobl yn yr ystyr ehangaf. Cawsom ein calonogi bod Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol wedi cymeradwyo'r dull y mae Polisi Cynllunio Cymru wedi'i fabwysiadu gan ddweud ei fod yn un o'r enghreifftiau gorau hyd yma o'r defnydd o'r Ddeddf i gynllunio polisi cenedlaethol yng Nghymru ac i ymgysylltu â'i swyddfa.

Cytunwn felly fod angen i wneud lleoedd ddod yn fwyfwy canolog i'r ffordd rydym yn defnyddio ein trefi a'n dinasoedd, yn enwedig yng ngoleuni sgil-effeithiau Covid-19 a'r argyfwng hinsawdd i gymunedau. Rydym yn ffodus bod Polisi Cynllunio Cymru a Cymru'r Dyfodol diwygiedig yn ein rhoi mewn sefyllfa gref. Efallai yr hoffai'r Pwyllgor nodi hefyd fod y Gweinidog Tai a Llywodraeth Leol wedi cyhoeddi canllawiau ar sut y dylai'r system gynllunio gyfrannu at yr adferiad o'r pandemig. Mae Adeiladu Lleoedd Gwell: Y System Gynllunio yn Sicrhau Dyfodol Cydnerth a Mwy Disglair yn nodi 8 thema lle mae angen gweithredu.

- Cadw'n lleol: creu cymdogaethau
- Teithio llesol: ymarfer corff a dulliau teithio a ailddarganfyddir
- Adfywio canol ein trefi
- Lleoedd digidol – achubiaeth yn ystod cyfnod y cyfyngiadau symud
- Newid arferion gwaith: ein hangen am dir cyflogaeth yn y dyfodol
- Ailddeffro sector twristiaeth a sector diwylliannol Cymru
- Seilwaith gwyrdd, iechyd a lles a chydnerthedd ecolegol
- Gwella ansawdd aer a seinweddau er mwyn sicrhau gwell iechyd a lles

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-07/adeiladu-lleoedd-gwell-y-system-gynllunio-yn-sicrhau-dyfodol-cydnerth-a-mwy-disglair.pdf>

Mae Adeiladu Lleoedd Gwell yn cyfeirio at lle mae canllawiau pellach ar gael a'r adnoddau y gallai cynllunio lleol eu defnyddio i gael cymorth. Y disgwyliad cenedlaethol clir yw y bydd CDLlau a phenderfyniadau cynllunio yn gweithredu'r polisi yn lleol. Os na fydd hyn yn digwydd, gall y Gweinidog roi sylwadau ar CDLlau neu geisiadau cynllunio galw i mewn. Mae Cynlluniau Lleoedd yn offeryn a all helpu i weithredu'r polisi creu lleoedd. Bydd y Prif Gynllunydd, drwy ei ddeialog rheolaidd â Chymdeithas Swyddogion Cynllunio Cymru (POSW), yn parhau i annog awdurdodau cynllunio lleol i gefnogi'r gwaith o baratoi Cynlluniau Lleoedd. Byddwn hefyd yn tynnu sylw at y cyfraniad gwerthfawr y gall Cynlluniau Lleoedd ei wneud i broses adolygu'r CDLI a sut y gall canllawiau a hyfforddiant ar baratoi Cynlluniau Lleoedd, a gynhyrchir gan Gomisiwn Dylunio Cymru a Chymorth Cynllunio Cymru gan ddefnyddio cymorth grant gan Lywodraeth Cymru, gefnogi'r broses.

O ran argymhellion 6 a 7 rydym yn obeithiol y gellir datblygu cydweithrediad rhanbarthol ar A106 a materion cynllunio technegol eraill yn gyflymach nag y mae'r Pwyllgor yn ei awgrymu. Ein polisi hirsefydlog yw y dylai awdurdodau cynllunio lleol gyfuno eu swyddogaethau cynllunio arbenigol a thechnegol er mwyn cynyddu cydnerthedd. Ni ddylai cyfuno adnoddau rhwng awdurdodau fel hyn ddibynnu ar gwblhau Cynlluniau Datblygu Strategol. Cytunwn yn gryf â'r Pwyllgor fod Adran 106 a'r Ardoll Seilwaith Cymunedol yn parhau i fod yn arfau pwysig i liniaru effaith datblygiadau ar gymunedau. Fodd bynnag, mae hwn yn faes lle bydd angen ailgynllunio polisi'n sylweddol os ydym am adlewyrchu natur datblygiadau yng Nghymru a gwerthoedd tir cysylltiedig yn gywir. Fel y mae eich adroddiad yn ei nodi, mae data cywir sy'n cwmpasu'r maes hwn yn brin. Rydym yn ceisio mynd i'r afael â'r mater hwn er mwyn llywio'r gwaith o ddatblygu polisi ymhellach er mwyn mynd i'r afael â phryderon y Pwyllgor. Ein bwriad ar hyn o bryd yw y byddwn wedi comisiynu ymchwil pellach yn y maes hwn erbyn diwedd eleni. Yn y cyfamser, mae hon yn agwedd ar y system gynllunio y byddwn yn parhau i'w hadolygu'n barhaus.

JOHN HOWELLS

Cyfarwyddwr Newid Hinsawdd, Ynni a Chynllunio